

Предмет: Українська мова 5-б клас

Вчителі: Хоменко Віра Федорівна

Урок 13

Тема: Розвиток мовлення. Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів.

I. Пригадай! Ти це знаєш!!!

1. Прочитайте та пригадайте, які слова називаються **звертанням**, а які слова чи словосполучення ми називаємо **вставними**.
2. §40 - 41, прочитати, повторити правила вживання звертання і вставних слів.

II. Зрозумій! Це просто!!!

Листування – один із видів писемного спілкування. Лист – це писаний текст, мета якого – повідомити про щось адресата. Листи бувають ділові (службові) та особисті (приватні).

Ділове листування відбувається між установами або працівником і установою. Такі листи складаються за певними зразками в офіційно-діловому стилі.

Особисті листи – це листи до рідної людини, до друга чи знайомого, до улюбленого письменника чи актора. Такі листи не відзначаються усталеністю форми. Мовлення приватного листування невимушене. У текстах особистих листів поєднуються ознаки різних стилів мовлення, зокрема розмовного та художнього.

1. Перейдіть за посиланням і перегляньте онлайн урок по темі: «Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів».

<https://www.youtube.com/watch?v=q4hHKlg2NIA>

III. Переконайся, ти навчився!

1. На стор. 212 (підручника) виконати вправу 489 та 490 (усно).
2. Підручник: ст. 209-210, впр. 487. Переписати в зошит, на місці крапок вставити вставні слова або словосполучення.

Пам'ятка.

Як написати лист.

Передусім обміркуйте:

- Тему свого листа: що саме ви хочете повідомити і на скільки детально;
- Головну думку листа: до чого ви хочете спонукати, у чому переконати адресата.

Текст листа спочатку запишіть на чернетці за таким планом:

1. **Звертання** (передає ваше ставлення до адресата). **Привітання** (засвідчує вашу ввічливість).
2. **Початок листа** виявляє вашу зацікавленість станом здоров'я, настроєм адресата, його справами, успіхами, а також здоров'ям та справами його родини, найближчих родичів. Після цього слід пояснити причину, що спонукала до написання листа (бажання щось з'ясувати або повідомити, про щось домовитись).
3. **Основна частина** – слід повідомити про себе, не вихваляючись, але не забуваючи повідомити про свої успіхи. Писати потрібно про те, що цікаве або корисне адресатові.
4. **Завершення**. Побажання та прощання. Дата. Підпис.

Уважно перечитайте чорновий варіант листа – краще зробити це наступного дня. Зверніть увагу на зміст написаного. Можливо, слід щось додати або скоротити. По-друге, переконайтеся, що тон листа засвідчує повагу до адресата. Перевірте грамотність написаного, виправте допущені помилки. Особливу увагу зверніть на написання займенника **Ви** з великої літери.

Перепишіть лист розбірливим акуратним почерком на якісному папері. Грамотно підпишіть конверт за встановленим зразком.

IV. Виконай, у тебе це вийде!!!

1. Стор. 213-214, впр. 493. Напишіть листа до одного з адресатів (за вибором).
2. Стор. 214, впр. 495 (письмово, скласти текст вітальної листівки до Дня матері, використовуючи звертання, які виражають любов і повагу до адресата).
3. Перейдіть за посиланням і перегляньте онлайн урок по темі: «Як написати листа» <https://vseosvita.ua/library/urok-rozvitku-zvaznogo-movlenna-no-9-ak-pisati-listi-197142.html>

Предмет: Українська мова 5-б клас

Вчителі: Хоменко Віра Федорівна

Урок 14

**Тема: Контрольна робота.
Звертання. Вставні слова.**

I. Пригадай! Ти це знаєш!!!

1. Прочитайте та пригадайте, які слова називаються **звертанням**, а які слова чи словосполучення ми називаємо **вставними**.
2. §40 - 41, прочитати, повторити правила вживання звертання і вставних слів.

II. Зрозумій! Це просто!!!

Виконайте тест:

1. Звертання є членом речення:
 - а). *головним*;
 - б). *другорядним*;
 - в). *ніяким*.
2. Якими розділовими знаками виділяємо звертання:
 - а). *комами*;
 - б). *тире*;
 - в). *комами або знаком оклику*.
3. Яке слово ніколи не буде вставним:
 - а). *отже*;
 - б). *зрозуміло*;
 - в). *все-таки*.
4. Знайдіть **не**правильну відповідь:
 - а). *звертання та вставні слова ніколи не бувають членами речення*;
 - б). *звертання та вставні слова не несуть нової інформації*;
 - в). *якщо а, але стосуються вставного слова, то їх виділяємо комами разом з ним*.

5. Вкажіть речення з поширеним звертанням (розділові знаки пропущені, поставте їх):

- а). *Дорога Ксеніє Петрівно сувора і вимоглива вчителько я бачу велику турботу у ваших очах.*
- б). *В село із лісу вовк забіг. Не думайте що в гості браття!*
- в). *Батьку а звідки прилітають до нашого краю ластівки?.*

6. В якому реченні є звертання і вставне слово:

- а). *Діти, будьте обережні на дорозі!*
- б). *Діти, будьте обережні, будь ласка!*
- в). *Діти, безперечно, треба бути обережними на дорозі.*

7. У якому реченні треба поставити кому (розділові знаки пропущено):

- а). *Можливо сьогодні буде контрольна робота.*
- б). *Ти маєш можливість усе виправити.*
- в). *У тебе можна взяти ручку?*

8. Вкажіть речення, в якому виділене слово **Є** вставним (розділові знаки пропущено, поставте їх):

- а). *Коли пісні мого краю пливуть у рідних голосах мені **здається** що збираю цілющі трави я в лугах.*
- б). *З високого причалу собаку було добре **видно** а тут серед хвиль я увесь час губив його з очей.*
- в). *Кузьма вистромив голову із суфлерської будки і підказує мені що говорити. **Здавалося** глухий зрозумів би.*

9. Знайдіть речення, в якому звертання стоїть **на початку** речення:

- а). *Ти зійди на гору, брате, і поглянь на схід: стали світлі наші хати і просторий світ.*
- б). *Ми зберегли тебе, мово українська, щоб лютий ворог не поранив.*
- в). *О Кобзарю, знаєш, нелегка епоха оцей двадцятий невгамовний вік.*

10. Позначте вставні слова, які виражають різні почуття:

- а). *на щастя;*
- б). *кажуть;*
- в). *на диво;*
- г). *як навмисне.*

Бажаю успіхів!

Предмет: Українська мова 5-В клас

Вчитель: Лук'яненко Олена Валеріївна

Урок 13

Тема: Розвиток мовлення. Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів.

I. Пригадай! Ти це знаєш!!!

1. Прочитайте та пригадайте, які слова називаються **звертанням**, а які слова чи словосполучення ми називаємо **вставними**.

2. §16 - 17, прочитати, повторити правила вживання

звертання і вставних слів.

II. Зрозумій! Це просто!!!

Листування – один із видів писемного спілкування. Лист – це писаний текст, мета якого – повідомити про щось адресата. Листи бувають **ділові (службові)** та **особисті (приватні)**.

Ділове листування відбувається між установами або працівником і установою. Такі листи складаються за певними зразками в офіційно-діловому стилі.

Особисті листи – це листи до рідної людини, до друга чи знайомого, до улюбленого письменника чи актора. Такі листи не відзначаються усталеністю форми. Мовлення приватного листування невимушене. У текстах особистих листів поєднуються ознаки різних стилів мовлення, зокрема розмовного та художнього.

1. Перейдіть за посиланням і перегляньте онлайн урок по темі: «Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів».

<https://www.youtube.com/watch?v=q4hHKlg2NIA>

III. Переконайся, ти навчився!

1. На стор. 233-234 (підручника) виконати вправу 518 та 519 (усно).

2. Підручник: ст. 234, впр. 520. Напишіть листа другу (подрузі) або мамі (татові, бабусі, дідусеві).

Пам'ятка.

Як написати лист.

Передусім обміркуйте:

- Тему свого листа: що саме ви хочете повідомити і на скільки детально;
- Головну думку листа: до чого ви хочете спонукати, у чому переконати адресата.

Текст листа спочатку запишіть на чернетці за таким планом:

- 5. Звертання** (передає ваше ставлення до адресата). **Привітання** (засвідчує вашу ввічливість).
- 6. Початок листа** виявляє вашу зацікавленість станом здоров'я, настроєм адресата, його справами, успіхами, а також здоров'ям та справами його родини, найближчих родичів. Після цього слід пояснити причину, що спонукала до написання листа (бажання щось з'ясувати або повідомити, про щось домовитись).
- 7. Основна частина** – слід повідомити про себе, не вихваляючись, але не забуваючи повідомити про свої успіхи. Писати потрібно про те, що цікаве або корисне адресатові.
- 8. Завершення.** Побажання та прощання. Дата. Підпис.

Уважно перечитайте чорновий варіант листа – краще зробити це наступного дня. Зверніть увагу на зміст написаного. Можливо, слід щось додати або скоротити. По-друге, переконайтеся, що тон листа засвідчує повагу до адресата. Перевірте грамотність написаного, виправте допущені помилки. Особливу увагу зверніть на написання займенника **Ви** з великої літери.

Перепишіть лист розбірливим акуратним почерком на якісному папері. Грамотно підпишіть конверт за встановленим зразком.

IV. Виконай, у тебе це вийде!!!

1. Стор. 235, впр. 522 – розгляньте «Лист у майбутнє», створіть свій власний лист і запишіть у зошитах. А також письмово, скласти текст вітальної листівки до Дня матері (використовуючи звертання, які виражають любов і повагу до адресата).
2. Перейдіть за посиланням і перегляньте онлайн урок по темі: «Як написати листа».<https://vseosvita.ua/library/urok-rozvitku-zvaznogo-movlenna-no-9-ak-pisati-listi-197142.html>

Предмет: Українська мова 5-в клас

Вчитель: Лук'яненко Олена Валеріївна

Урок 14

**Тема: Контрольна робота.
Звертання. Вставні слова.**

I. Пригадай! Ти це знаєш!!!

1. Прочитайте та пригадайте, які слова називаються **звертанням**, а які слова чи словосполучення ми називаємо **вставними**.
2. §40 - 41, прочитати, повторити правила вживання звертання і вставних слів.

II. Зрозумій! Це просто!!!

Виконайте тест:

1. Звертання є членом речення:
 - а). *головним*;
 - б). *другорядним*;
 - в). *ніяким*.
2. Якими розділовими знаками виділяємо звертання:
 - а). *комами*;
 - б). *тире*;
 - в). *комами або знаком оклику*.
3. Яке слово ніколи не буде вставним:
 - а). *отже*;
 - б). *зрозуміло*;
 - в). *все-таки*.
4. Знайдіть **не**правильну відповідь:
 - а). *звертання та вставні слова ніколи не бувають членами речення*;
 - б). *звертання та вставні слова не несуть нової інформації*;
 - в). *якщо а, але стосуються вставного слова, то їх виділяємо комами разом з ним*.

5. Вкажіть речення з поширеним звертанням (розділові знаки пропущені, поставте їх):

- а). *Дорога Ксеніє Петрівно сувора і вимоглива вчителько я бачу велику турботу у ваших очах.*
- б). *В село із лісу вовк забіг. Не думайте що в гості браття!*
- в). *Батьку а звідки прилітають до нашого краю ластівки?.*

6. В якому реченні є звертання і вставне слово:

- а). *Діти, будьте обережні на дорозі!*
- б). *Діти, будьте обережні, будь ласка!*
- в). *Діти, безперечно, треба бути обережними на дорозі.*

7. У якому реченні треба поставити кому (розділові знаки пропущено):

- а). *Можливо сьогодні буде контрольна робота.*
- б). *Ти маєш можливість усе виправити.*
- в). *У тебе можна взяти ручку?*

8. Вкажіть речення, в якому виділене слово **Є** вставним (розділові знаки пропущено, поставте їх):

- а). *Коли пісні мого краю пливають у рідних голосах мені **здається** що збираю цілющі трави я в лугах.*
- б). *З високого причалу собаку було добре **видно** а тут серед хвиль я увесь час губив його з очей.*
- в). *Кузьма вистромив голову із суфлерської будки і підказує мені що говорити. **Здавалося** глухий зрозумів би.*

9. Знайдіть речення, в якому звертання стоїть **на початку** речення:

- а). *Ти зійди на гору, брате, і поглянь на схід: стали світлі наші хати і просторий світ.*
- б). *Ми зберегли тебе, мово українська, щоб лютий ворог не поранив.*
- в). *О Кобзарю, знаєш, нелегка епоха оцей двадцятий невгамовний вік.*

10. Позначте вставні слова, які виражають різні почуття:

- а). *на щастя;*
- б). *кажуть;*
- в). *на диво;*
- г). *як навмисне.*

Бажаю успіхів!